

Oktòb 2011

konferans jeneral

Pa pè kanpe poukont nou

prèttriz

diyite

temwayaj

konferans jeneral

Pa pè kanpe poukont nou

Pa Prezidan Thomas S. Monson

Se pou nou toujou gen kouraj e prepare pou defann sa nou kwè.

Chè frè byeneme m yo, se yon gwo privilèj pou mwen pou m avèk nou aswè a. Nou menm ki detni Prèttriz Bondye a, nou fòme yon gwo inite ak fratènite.

Nou li nan Doktrin ak Alyans, seksyon 121, vèsè 36, “Dwa prèttriz yo makònen seresere avèk pouvwa syèl la.” Ala yon kado mèveye nou resevwa a, pou n detni prèttriz la, ki “makònen seresere avèk pouvwa syèl la”! Sepandan, kado presye sa a pote avèk li non sèlman benediksyon espesyal men gwo responsablite tou. Nou dwe kondui lavi nou yon fason pou nou toujou rete diy de Prèttriz la nou detni an. N ap viv nan yon epòk kote nou antoure avèk anpil bagay ki destine pou pouse nou suiv chemen ki ka mennen nou nan destriksyon. Pou n evite chemen sa yo, sa mande pou nou gen detèminasyon ak kouraj.

Mwen raple m yon epòk, e siman kèk nan nou ki la a aswè a ap sonje sa tou, kote prensip pifò moun te trè sanble avèk prensip pa nou yo. Sa pa egziste ankò. Mwen fèk sot li yon atik nan *New York Times* sou yon etid yo te fè pandan ete 2008 la. Yon gwo sosyològ nan inivèsite Notre Dame te dirije yon ekip rechèch, pou te fè yon entèvyou apwofondi avèk 230 jèn adilt nan tout Etazini. Mwen kwè nou ka asime san pwoblèm ke rezilta yo se t ap menm nan pifò pati nan mond lan.

M ap pataje yon ekstrè nan atik revelatè sa aavèk nou:

“Anketè yo te poze kesyon ouvè sou byen ak mal, sou pwoblèm moral, ak sou sans lavi a. Nan repons san sans, nou wè ap tatonnen pou di yon bagay sanse sou sijè sa yo. Men yo te tou senpleman pa t gen kategori ni vokabilè pou yo te fè sa.

“Lè yo te mande yo pou dekri yon pwoblèm moral yo te rankontre, de tyè nan jèn yo oubyen pa t ka reponn kesyon an oubyen te dekri pwoblèm ki pa t nan kategori moral ditou, tankou, yo pa t gen mwayen pou lwe yon apatman, oubyen yo t ap gen ase kòb pou peye pou pake machin yo.”

Atik la kontinye:

“Pozisyon eskiz la, ke pifò nan yo te retounen e retounen ankò sou li, sèke chwa moral se jis yon zafè gou pèsònèl. Yo te tipikman di “Sa pèsònèl. Sa depann de moun nan. Kiyès mwen ye pou m jije?”

“Pandan yo te rejte obeyisans yo dwe genyen pou otorite, anpil nan jèn te ale nan ekstrèm nan, [yo te di]: ‘Mwen t ap fè sa m ta panse ki t ap rann mwen kontan, oubyen daprè sa m t ap santi. Mwen pa gen okenn lòt fason pou konnen kisa pou m fè, sof jan m santi m alenterè.’”

Anketè yo te souliyen ke majorite jèn yo te entèvyouve yo “pa t resevwa, nan lekòl yo, enstitisyon yo, oswa fanmi yo, mwayen nesèsè pou devlope sans moral yo.”¹

Frè m yo, okenn moun ki ap tande vwa m yo la a pa dwe gen okenn dout konsènan sa ki moral ak sa ki pa moral, ni pa dwe gen okenn dout sou sa yo atann nan men nou antanke detantè Prètriz Bondye a. Yo te anseye nou e yo kontinye ap anseye nou lwa Bondye yo. Kèlkeswa sa nou ka wè ak tande toupatou, lwa sa yo enchanjab.

Pandan ke n ap mennen lavi nou jou apre jou, li prèske inevitab pou lafwa nou mete aleprèv. Pafwa nou kapab twouve nou antoure avèk moun e poutan nou kanpe an minorite oubyen menm kanpe poukont nou konsènan sa ki akseptab ak sa k pa akseptab. Èske nou gen kouraj moral pou kanpe fèm pou kwayans nou, menm si lè nou fè sa, nou kanpe poukont nou? Antanke detantè Prètriz Bondye, li esansyèl pou nou kapab afwonte, avèk kouraj, tout difikilte ki parèt devan nou. Sonje pawòl Tennyson yo: “Fòs mwen se tankou fòs dis moun, paske kè m pi.”²

Plis anplis, kèk selebrite ak lòt moun ki, pou yon rezon kèlkonk, se moun ki koni pou piblik la, gen tandans pou ridikilize relijyon an jeneral, e pafwa, Legliz la an patikilye. Si temwayaj nou pa anrasine byen fèm andedan nou, kritik sa yo ka lakoz nou doute pwòp kwayans nou oswa febli nan rezolisyon nou yo.

Nan vizyon Leyi a sou pyebwa lavi a, nou jwenn nan 1 Nefi 8 la, Leyi wè, pami lòt bagay, moun ki te kenbe ba fè a jiskaske yo te rive e manje fwi pyebwa lavi a, ke nou konnen ki reprezante lanmou Bondye. Epi, malerezman, lè yo te fin manje fwi a, genyen ki te wont akoz moun nan “gwo kay byenlaj” la, ki reprezante lògèy pitit lèzòm, ki t ap lonje dwèt sou yo ak pase yo nan betiz; epi yo te tonbe nan chemen entèdi e yo te pèdi.³ Ala yon zouti puisan pou advèsè a pase nan betiz ak mokri ye! M ap mande nou ankò, frè m yo, èske nou gen kouraj pou n kanpe poukont nou e fèm anfas kalite opozisyon difisil sa yo?

Mwen kwè premye eksperyans mwen nan zafè gen kouraj pou konviksyon mwen te fèt lè m t ap sèvi nan Lame Marin Etazini an nan fen Dezyèm Gè Mondyal la.

Kan antrenman Lame Marin nan se pa t yon eksperyans fasil pou mwen, ni pou okenn moun ki te andire li. Pandan twa premye semèn yo, mwen te konvenki ke lavi m te andanje. Marin nan pa t ap eseye antrene mwen; li t ap eseye touye mwen.

M ap toujou sonje lè Dimanch te rive apre premye semèn nan. Nou te resevwa bèl nouvèl nan men ofisyè anchèf la. Pandan nou te kanpe nan pozisyon militè sou yon teren antrenman, anba yon van frèt nan Kalifòni, nou te tande lòd li a: “Jodia se pou tout moun al legliz, tout moun, sof mwen menm. Mwen pral rilaks!” Epi apres li te di byen fò: “Tout Katolik yo, n ap reyini nan Kan Decatur, e pa retounen anvan twazè. Ann avan, mach!” Yon gwo gwoup moun te ale. Apre sa li te di: “Moun ki Jwif yo, n ap reyini nan Kan Henry, e pa retounen anvan twazè. Ann avan, mach!” Yon lòt gwoup pi piti te soti. Epi apres li te di: “Nou menm Pwotestan yo, n ap reyini nan teyat nan Kan Farragut, e pa retounen anvan twazè. Ann avan, mach!”

Imedyatman, yon bagay te pase nan lespri mwen: “Monson, ou pa Katolik; ou pa Jwif; ou pa Pwotestan. Ou se Mòmmon, konsa, kanpe la!” Mwen ka asire nou ke m te santi m totalman poukont mwen. Plen kouraj e detèmine, wi, men poukont mwen.

Epi lè sa a, m te tande bèl ti pawòl sa yo ke m te janm tande yon ofisyè anchèf pwononse. Li te gade nan direksyon mwen epi l te mande: “E nou menm, timesye, kijan nou rele tèt nou?” Jiska moman sa a, mwen pa t reyalize ke te gen moun ki te kanpe deyè mwen sou teren antrenman an. Prèske ansanm, nou tout te reponn “Mòmmon!” Li difisil pou m dekri lajwa ki te ranpli kè m lè m te vire gade epi wè yon gwoup lòt maren.

Ofisyè anchèf la te grate tèt li, ap reflechi, men finalman li te di: “Bon, al chèche yon kote pou nou reyini. E pa retounen anvan twazè. Ann avan, mach!”

Pandan nou t ap mache ale, mwen te panse ak pawòl yon pwezi mwen te aprann nan Primè sa te gen lontan:

Gen kouraj pou w se yon Mòmon;
Gen kouraj kanpe poukont ou
Gen kouraj nan yon objektif fèm
Gen kouraj fè yo konnen li.

Byenke bagay yo te finalman pase diferan ak sa m te atann nan, mwen te dispoze pou kanpe poukont mwen, si sa te nesèsè.

Depi jou sa a, te gen plizyè okazyon kote pafwa m pa t gen okenn moun kanpe dèyè mwen e m te oblije *vrèman* kanpe poukont mwen. Ala mwen rekonesan dèske m te pran desizyon, depi lontan, pou rete fèm ak fidèl, toujou prepare ak pare pou defann relijyon mwen, si sa ta nesèsè.

Frè m yo, si, nan nenpòt moman, nou ta santi nou pa alawotè tach k ap tann nou yo, kite m pataje avèk nou yon deklarasyon ki te fèt an 1987 pa Prezidan Legliz la alepòk, Ezra Taft Benson, pandan l t ap adrese l ak yon gwo asanble manm nan Kalifòni. Li te di:

“Nan tout epòk, pwofèt yo toujou wè epòk nou an atravè koridò tan yo. Dè bilyon moun desede ak moun ki poko fèt gen je yo sou nou. Pa twonpe nou, nou se yon jenerasyon chwazi....

Pandan prèske sis mil ane, Bondye te kenbe nou anrezèv pou fè aparisyon nou nan dènje jou anvan dezyèm vini Senyè a. Gen moun ki ap tonbe; men wayòm Bondye a ap rete entak pou akeyi retou chèf li, ki se Jezikri.

Byenke mechanste jenerasyon sa a ap konparab avèk mechanste nan epòk Nowe a, kote Senyè a te pirifye tè a pa inondayson an, gen yon gwo diferans fwa sa a: [ki se] Bondye te rezève pou dènje tou a kèk nan pitit li ki pi solid li yo, ki pral ede asire ke wayòm ni an triyonfe.”⁴

Wi, frè m yo, nou reprezante kèk nan pitit pi solid Li yo. Responsablite nou se pou nou rete diy pou tout benediksyon gloriye Papa nou ki nan Syèl la sere pou nou yo. Kèlkeswa kote nou ale, prètriz nou an akonpaye nou. Èske nou kanpe nan kote ki sen? Tanpri, anvan nou mete tèt nou ak prètriz nou an andanje, nan avantire nou nan kote oswa patisipe nan aktivite ki pa diy de nou menm ak prètriz sa a, fè yon ti kanpe pou nou reflechi sou konsekans yo. Nou chak te resevwa Prètriz Aawon an. Nan okazyon sa a, nou chak te resevwa pouvwa ki gen kle ministè zanj yo. Prezidan Gordon B. Hinckley te di:

“Nou pa ka pèmèt nou fè anyan ki ap mete yon rido ant nou menm ak ministè zanj yo an favè nou.

“Nou pa ka imoral nan okenn sans. Nou pa ka malonèt. Nou pa ka triche ni bay manti. Nou pa ka pran non Bondye anven ni itilize langaj sal epi toujou gen dwa pou ministè zanj yo.”⁵

Si nenpòt nan non te bite sou chemen an, m ap mande nou pou n konprann san okenn dout ke gen yon mwayen pou retounen. Pwosesis la rele repantans. Sovè nou an te bay lavi li pou bay ou menm avèk mwen kado beni sa a. Malgre lefèt ke chemen repantans la pa fasil, pwomès yo reyèl. Yo di nou: “Menmsi peche nou yo wouj tankou san y ap vin blan tankou lanèj.”⁶ Epi mwen pap sonje [yo] ankò.”⁷ Ala yon deklarasyon! Ala yon benediksyon! Ala yon pwomès!

Petèt ka gen nan pami nou la a ki ap panse nan tèt nou: “Bon, mwen pap viv tout kòmandman yo e m pa fè tout sa m ta dwe fè, men lavi m ap dewoule anfòm. M panse m ka pran gato pa m e manje l tou.” Frè m yo, mwen pwomèt nou ke sa pa travay nan fason sa a.

Sa gen kèk mwa, mwen te resevwa yon lèt nan men yon mesye ki yon lè te panse li ta ka mache sou toulède chemen yo. Li repanti kounyeya e li mete lavi l annakò avèk prensip levanjil yo ak kòmandman yo. Mwen vle pataje avèk nou yon paragraph nan lèt li a, paske li ilistre reyalyte move rezonman: “Mwen te oblije aprann pou tèt mwen (nan fason k pi di a) ke Sovè a te absoliman gen rezon lè l te di: ‘Okenn moun pa ka sèvi de mèt; paske oubyen l ap rayi youn, epi renmen lòt la; oubyen l ap byen ak youn, e meprize lòt la. Nou pa ka sèvi Bondye ak mammon.”⁸ Mwen te eseye, avèk tout fòs mwen, pou m te fè toulède. Alafen, mwen te gen tout vid, fènwa, ak solitud ke Satan bay moun ki kwè nan manti, ilizyon ak fo bagay li yo.”

Pou nou ka rete solid e kanpe fèm devan tout fòs k ap rale nou al nan move direksyon yo oubyen tout vwa k ap ankouraje nou pou n pran move chemen yo, nou dwe gen pwòp temwayaj nou. Kesewa nou gen 12 oubyen 112 zan, oubyen ant de sa yo, nou ka konnen pou tèt pa nou ke levanjil Jezikri a vrè. Li Liv Mòmmon an. Metide sou ansèyman l yo. Mande Papa nou ki nan syèl la si se verite. Nou gen pwomès ke “si nou mande avèk yon kè sensè, avèk yon entansyon reyèl, si nou gen lafwa nan Kris la, l ap montre nou se verite, avèk pouvwa Sentespri a.”⁹

Lè nou konnen Liv Mòmmon an vrè, n ap konnen ke Joseph Smith, anfèt, sete yon pwofèt epi l te wè Bondye Papa Etènèl la ak Pitit Gason li a, Jezikri. Na vin konnen tou ke levanjil la te retabli nan dènye jou sa yo pa lentèmedyè Joseph Smith, enkli retablisman Prètriz Aawon an ak Prètriz Mèlkisedèk la.

Yon fwa nou gen yon temwayaj, nou gen tach pou nou pataje temwayaj sa a avèk lòt moun. Anpil nan nou menm, frè yo, te sèvi kòm misyonè toupatou nan mond lan. Anpil nan nou, jènjan yo, pral sèvi. Prepare tèt nou kounyeya pou okazyon sa a. Asire nou ke nou rete diy pou sèvi.

Si nou prepare pou pataje levanjil la, n ap pare pou reponn ak konsèy Apot Pyè a, ki mande nou: “Se pou nou toujou pare pou bay yon repons chak fwa yon moun poze nou kezon sou rezon k fè nou gen espwa nan kè nou an.”¹⁰

Nou pral gen opòtinite pandan tout lavi nou pou pataje kwayans nou, menmsi nou pa toujou konnen kilè nou pral aple pou fè sa. Mwen te jwenn yon opòtinite konsa an 1957 lè m t ap travay nan piblikasyon e yo te mande m pou m te ale Dallas nan Texas, ke yo rele pafwa “vil legliz yo” pou m t al pale nan yon konferans biznis. Nan fen konferans lan, mwen te pran yon bis ki t ap fè tou lavil la. Pandan nou t ap pase devan plizyè legliz, chofè a t ap fè kòmantè: “Agoch, nou wè legliz Metodis la” oubyen “La sou dwat la, se katedral Katolik la.”

Pandan l t ap pase bò yon bèl bilding an brik wouj sitiye sou yon kolin, chofè a te deklare, “Bilding sa a se kote Mòmmon yo reyini.” Yon madanm ki te chita dèyè nan bis la te mande: “Chofè, èske w ka pale nou de Mòmmon yo?”

Chofè a te kanpe bis la bò wout la, li te vire sou chèz la epi l te reponn: “Madanm, tout sa m konnen sèke Mòmmon yo reyini nan bilding brik wouj sa a. Èske gen yon moun nan bis la ki konn yon bagay anplis sou Mòmmon yo?”

Mwen te tann pou wè si yon moun t ap reponn. Mwen te gade ekspresyon figi chak moun, pou chèche rekonèt si te gen yon moun ki te vle fè kòmantè. Anyen. Mwen te reyalize ke sete mwen menm, jan Apot Pyè sigjere a, ki te pou “pare pou bay yon repons chak fwa yon moun poze nou kezon sou rezon k fè nou gen espwa nan kè nou an.” Mwen te reyalize verite pwovèb sa a tou: “Lè moman desizyon an rive, tan pou preparasyon an pase.”

Pandan 15 minit apre yo, mwen te gen privilèj pou pataje avèk moun yo nan bis la temwayaj mwen konsènan Legliz la ak kwayans nou. Mwen te rekonesan pou temwayaj mwen e m te rekonesan dèske m te prepare pou pataje li.

Avèk tout kè m ak tout nanm mwen, mwen priye pou chak moun ki detni Prètriz la, onore Prètriz sa a e rete vrè nan konfyans yo fè nou lè yo banou l la. Se pou chak moun ki detni Prètriz Bondye a konn kisa li kwè. Se pou nou toujou kouraje e prepare pou kanpe pou sa nou kwè, e si nou dwe kanpe poukont nou nan pwosesis la, se pou nou fè sa

kourajezman, fôtifye pa konesans ke, anreyalite, nou pa janm poukont nou lè nou kanpe avèk Papa nou ki nan Syèl la.

Pandan n ap medite sou gwo kado sa a yo ba nou an,--- “dwa Prètriz yo makonen seresere avèk pouvwa syèl la”---se pou nou pran detèminasyon pou nou pwoteje li ak defann ni, e rete diy pou gwo pwomès ki gen ladan yo. Se pou nou suiv enstriksyon Sovè a ba nou nan 3 Nefi a: “Leve limyè nou an anlè pou l kapab klere mond lan. Gade m se limyè nou dwe leve anlè a, bagay nou te wè m fè yo.”¹¹

Se pou nou toujou suiv limyè sa a e kenbe li anlè pou tout mond lan ka wè li. Se priyè mwen ak benediksyon mwen kite pou tout moun k ap tande vwa m yo, nan non Jezikri, amèn.

Nòt

1. David Brooks, “If It Feels Right . . . ,” *New York Times*, Sept. 12, 2011, nytimes.com.
2. Alfred, Lord Tennyson, “Sir Galahad,” nan *Poems of the English Race*, sel.Raymond Macdonald Alden (1921), 296.
3. Gade 1 Nefi 8:26--28.
4. Ezra Taft Benson, “In His Steps” (Church Educational System fireside, Feb. 8, 1987); gade tou “In His Steps,” nan *1979 Devotional Speeches of the Year: BYU Devotional and Fireside Address* (1980), 59.
5. Gordon B. Hinckley, “Personal Worthiness to Exercise the Priesthood,” *Liahona*, July 2002, 59.
6. Ezayi 1:18.
7. Jeremia 31:34.
8. Matye 6:24.
9. Mowoni 10:4.
10. 1 Pyè 3:15.
11. 3 Nefi 18:24.